

ВОКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

Світлана КИШАКЕВИЧ,

Лілія ДАНИЛІВ

(Дрогобич, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЕСТРАДНОМУ СПІВУ

На сучасному етапі розвитку української музично-педагогічної науки, коли кожна сторона життя суспільства, в тому числі і сфера освіти активно розвиваються, своєчасне вирішення проблем – це особливо значущий фактор, який здатний визначити пріоритети у розвитку української музичної освіти. Естрадний вокал перебуває на особливому місці у сучасній культурі. Його техніка приваблива, оскільки має особливу експресію, свій неповторний ритм, якщо порівнювати його з мистецтвом академічного вокалу.

Базове навчання вокалістів у будь-якому стилі починається з постановки голосу та розвитку діапазону. Однак, при навчанні естрадних співаків необхідно враховувати деякі специфічні особливості, які відрізняються від академічної школи. Необхідно відзначити, що особливо привабливим є мистецтво естрадного вокалу для молодших школярів. Естрадне мистецтво для них є досить новим і цікавим напрямком. Зокрема, тут надається можливість поринути у світ «дорослої» сучасної творчості. У сфері естрадного вокалу є великі можливості реалізації творчого потенціалу, можливість втілити у життя найсміливіші образи. При естрадному співі формується емоційна сфера, пробуджується уява, розвивається сила волі, розвивається особливе сприйняття тощо.

Як відзначає Ду Цзілун, на сьогоднішній день відчувається позитивна «тенденція у практиці залучення дітей молодшого шкільного віку до естрадного виконавства й формування в них співацьких навичок, що полягає в активізації інтересу молодих українських композиторів до дитячого репертуару, який за тематикою відповідає внутрішньому

світу й музичному розвитку учнів та за рівнем складності відповідає віковим фонаційно-технічним і вокально-виконавським можливостям дітей молодшого шкільного віку» [1, 7].

Молодший шкільний вік є особливо сприятливим для оволодіння всіма необхідними навичками естрадного співу. Проте, слід пам'ятати, що в естрадному мистецтві можна зустріти фрази, які дуже складно виспівувати, оскільки вони вимагають серйозного оволодіння диханням та відповідною фізичною формою. Саме тому, при виборі репертуару враховуються такі характеристики молодшого віку: високий рівень емоційності; незвичайний (нестандартний) тип мислення; цілісність, диференціація (можливість для концептуальних узагальнень, емоційного та інтелектуального синтезу та ін.).

У молодшому шкільному віці інтенсивно розвиваються міміка та пантоміма – поняття, які взаємопов'язані. На цьому віковому етапі виразність тіла разом із експресією обличчя мають велике значення для самосвідомості дитини. Саме тому дітей необхідно навчати основ артистизму. У даному випадку у педагога важливе завдання – приділяти увагу формуванню артистизму естрадного вокаліста протягом усього навчання, починаючи з наймолодшого віку учнів.

У роботі важливо дотримуватися принципу «від простого до складного». Тобто навантаження і обсяг матеріалу поступово збільшується. Більше уваги приділяється розспівуванню, розвитку артикуляції, дихальних вправ. Під час співу можуть бути використані наступні вправи та прийоми: спів скоромовки; трель мовою на звук «р» відповідно до системи, яка була створена Сетом Ріггсом для розігріву зв'язок; розвиток навичок співу в позиції мови; метод «емоційного» тренінгу; розвиток образного мислення, уяви та емоційних реакцій тощо.

Дуже важливо у процесі підготовки естрадного співака організувати правильну роботу дихання. Зокрема, необхідно здійснювати контроль над вдихом, який не потрібно робити надмірно активно. Також необхідно працювати над артикуляцією та дикцією. Вивчення останніх відбувається у вигляді

ді виконання спеціального комплексу вправ (скоромовки; послідовна вимова складів та ін).

Працюючи над естрадними вокальними творами, раціонально включати в освітній процес виконання музичних композицій *a capella*; виконання пісні з фонограмою; виконання з імпровізацією; спів фрази із закритим ротом та ін. Важливо пам'ятати, що голос дитини, який ще не зміцнів, є дуже тендітним музичним інструментом. Головне завдання педагога з вокалу – навчити молодших школярів користуватися голосом у всіх його різних нюансах, виявляти красу тембру, розвивати силу голосових зв'язок.

У молодшому шкільному віці важливо усвідомити творчий потенціал дитини, сформувати необхідні навички естрадного співу. Цей вік найбільше підходить для досягнення вищевказаних цілей. Відповідно, важливо звернути увагу на особливості естрадного вокалу, завдяки якому досягнення цих цілей можливе. Зазначимо, що під час виконання естрадної пісні розвиваються також моторика, рухові здібності та відчуття ритму. Процес контролю дихання має бути якомога комфортнішим по відношенню до музичних завдань. Для цього, важливо приділяти увагу правильній поставі.

Відзначимо базові принципи навчання естрадному вокалу молодших школярів:

- дотримання принципу «індивідуальної свободи». Ви можете навчити дитину, але ви не можете змусити її. Творчість з примусу неможлива;
- програма навчання естрадного вокалу має бути розроблена у трьох основних напрямках: артистизм, формування себе як виконавця, створення власного образу;
- робота з навчання вокалу повинна бути достатньо копіткою з ретельним дотриманням правил охорони здоров'я. Необхідно зміцнювати загальний стан здоров'я дитини.

Таким чином, працюючи над естрадним вокалом молодших школярів, рекомендується максимально точно оцінювати природні дані дитини. Розвиток музичних навичок допоможе не тільки виховати сумлінну, відповідальну та пра-

цьовиту особистість, але, перш за все, навчить ширше мислити і стане ключем до майбутнього.

Література:

1. Ду Цзілун. Методика формування навичок естрадного співу в учнів молодшого шкільного віку: автореф. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теорія та методика музичного навчання». Суми, 2018. 21 с.

***Світлана КИШАКЕВИЧ,
Олена САВКА
(Дрогобич, Україна)***

**УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ
ЕСТРАДНОМУ СПІВУ**

Підлітковий вік найбільш сприятливий для розвитку творчої діяльності, самовдосконалення, яке відбувається через самовираження, самоствердження. Одним із важливих напрямків художнього розвитку дітей підліткового віку є залучення до музики та музичної творчості. Підліток, мотивований на успіх у співочій діяльності, добивається високих показників.

Значну роль при навчанні підлітків естрадному співу відіграють мультимедійні технології. «Дослідженнями доведено, що мультимедійні технології навчання сприяють урізноманітненню способів оперування об'єктами вивчення, а також, унаочненню навчальної інформації, що підпорядковується завданню оптимізації процесу формування музичних знань і розвитку творчих можливостей» [1, 27].

Для реалізації мультимедійних технологій існують наступні групи умов:

- 1) *Технологічні*: наявність сучасних пристроїв: мікрофон, програвач, ноутбук, колонки і т. д.; вільний доступ учнів та викладача до інформаційних ресурсів та сервісів Інте-